† MACARIE
EPISCOPUL EPISCOPIEI ORTODOXE
ROMÂNE A EUROPEI DE NORD

PASTORALĂ LA
ÎNVIEREA DOMNULUI

„UNDE MAI SUNT ASTĂZI FĂCĂTORII DE PACE?”

Stockholm, 2023

† MACARIE,

din mila și purtarea de grijă a Domnului Dumnezeu, Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord, iubiților frați preoți și diaconi, împreună slujitori ai altarului, ostenitorilor din sfintele mănăstiri și alesului popor dreptcredincios, har, pace, liniște și bucurie de la Hristos Cel Răstignit și Înviat, iar din parte-mi părintească și frățească îmbrățișare și binecuvântare cu salutul pascal:

HRISTOS A ÎNVIAT!

Preaiubiții mei,

În drumul spre Ierusalim, Mântuitorul a deplâns soarta cetății cercetate îndelung de Dumnezeu prin drepți și profeți (cf. Matei 23, 37-39), dar care urma să cadă în păcatul uciderii Fiului lui Dumnezeu și să înfrunte consecințele acestui deicid. Hristos, știind că merge spre Golgota pătimirilor Sale, își plânge, așadar, fiii și fiicele care se înstrăinează atât de mult de El încât vor ajunge nu doar să nu-L recunoască, ci să-L și trădeze, să-L scoată din cetate și să-L ucidă ca pe cel mai de pe urmă dintre oameni, ca pe un tâlhar și venetic.

Pe cale, este abordat de ucenicii Săi, fiii lui Zevedeu, care, dând dovadă de o slabă înțelegere a ceea ce urmează să se petreacă la Ierusalim, îi cer Domnului locuri de frunte în împărăția pe care cred că Acesta urmează să o întemeieze pe pământ (cf. Marcu 10, 35-37). Ucenicii își supra-estimează afecțiunea, fidelitatea, curajul și putința de a-și urma Învățătorul în multele încercări care vor urma, așa cum se va vedea nu doar din reacțiile lui Ioan și Iacov, ci și din făgăduințele deșarte ale lui Simon-Petru din noaptea Cinei celei de Taină (cf. Matei 26, 35).

Când intră în Ierusalim, Iisus este ovaționat și întâmpinat ca Mesia Cel profețit. I se așternn haine pe drumul petrecut călare pe mânzul asinei și I se strigă *Osana*, spre furia cărturarilor și

fariseilor. Dar Mântuitorul are sufletul greu privind la această manifestare de bucurie și entuziasm: știe că cei mai mulți dintre ierusalimitenii care-L întâmpină astăzi ca pe Împăratul lui Israel, peste doar câteva zile vor striga furios înaintea guvernatorului Ponțiu Pilat: „Răstignește-L, răstignește-L!" (cf. Matei 21, 1-10; 27, 1-60).

În toată această vânzoleală confuză și haotică, în tot acest întuneric, se află însă semințele luminoase ale renașterii duhovnicești de după Golgota: *inima cea bună* a ucenicilor Săi, cu excepția vânzătorului Iuda, care-și iubesc sincer Învățătorul, cu toate că nu au ajuns la înțelegerea dreasă cu sarea Duhului Sfânt, a misiunii și Persoanei Sale, *fidelitatea nezdruncinată* a mironosițelor și a celorlalte sfinte femei, în frunte cu Maica Sa Preasfântă, care rămân până întru sfârșit alături de El, și *inocența curată* a copiilor care au strigat și ei *Osana* la intrarea triumfală în Ierusalim și pe care nu-i regăsim alături de mulțimile întărâtate din curtea pretoriului.

Acestea sunt vestigiile binelui care vor fi recuperate întru Hristos după Înviere: dragostea, fidelitatea, nevinovăția, curăția, inima bună, sinceritatea și blândețea. Capacitatea de a-l recunoaște pe celălalt ca pricină de bucurie și împlinire.

Pentru o clipă care le-a părut, însă, discipolilor lui Iisus, ca un coșmar fără sfârșit, aceste rămășițe au fost înghițite de „ceasul întunericului", de dezlănțuirea duhurilor răutăților ce a urmat arestării Mântuitorului din grădina Ghetsimani. Pentru o clipă, singura voce care s-a auzit a fost cea a tiranilor și stăpânitorilor, cea a mișeilor și trădătorilor, cea a torționarilor și biciuitorilor care-L schingiuiau pe Fiul Omului. A hulitorilor de Dumnezeu. Au amuțit atunci glasurile de bucurie ale copiilor. Au amuțit și glasurile ucenicilor și ucenicelor. Degradarea era dusă până la ultimele sale consecințe. Bezna era deplină.

Scump frate și scumpă soră,

Ne aflăm și noi, astăzi, precum ucenicii lui Iisus, pe cale spre Ierusalim. Suntem înaintea unor evenimente istorice cu caracter eshatologic. Auzim ce ne spune Domnul despre

acestea, dar nu avem încă o înțelegere deplină. Este un moment de confuzie și de nedumerire. Ceva se întâmplă cu umanitatea contemporană, o intuim, dar parcă este prea mult ceea ce ni se întrevede, ca prin ghicitură, despre Golgota, despre pătimirile ce vor urma, despre risipirea tuturor. Unii dintre noi așteaptă iluzorii biruințe ale binelui pe acest pământ și în această lume, eventual fără Cruce. Alții cred că prin propria vitejie și propriul curaj, prin propria rezistență și propriul crez vor răzbate în orice încercare.

Asistăm la un accelerat proces de întunecare, de degradare a chipului uman creat de Dumnezeu, iar acum în pericol să se desfigureze până la a ajunge de nerecunoscut. Vedem și trăim în propria noastră experiență cum se destramă comunitățile, cum slăbesc bisericile, cum se zdruncină viața de familie, cum pier națiuni și civilizații întregi. Vedem cum lucruri de neînchipuit până acum 5 sau 10 ani devin astăzi modă și, mai rău decât atât, norma zilei. Schimbările din jurul nostru sunt atât de iuți, încât nu avem răgazul de a le surprinde, darămite de a le capta sensul, de a le înțelege și, unde este cazul, de a le preîntâmpina și stăvili.

Întreaga lume este într-o cursă nebunească pe un drum care se termină în abis. Oriunde te uiți, constați că umanitatea se află în mare suferință. Ce provoacă această desfigurare și această denaturare? Ce ne mână în această cursă? Bulversarea fără precedent a valorilor care stau la baza societății! Negarea, contestarea și inversiunea celor mai elementare date ale umanității! Nimic nu scapă nepervertit, neîntinat!

Un ecosistem digital care însingurează, alienează și deposedează de empatie și profunzime persoana. Suntem din ce în ce mai incapabili să ne implicăm în relații de profunzime și în conversații de adâncime cu aproapele nostru. Ne achităm de sarcini profesionale, muncim și câștigăm niște bani, tot mai puțin valoroși, dar, în rest, preferăm să ne refugiem cu mintea în imagini înlănțuite pe ecranele telefoanelor, să verificăm ultimele notificări de pe rețelele de socializare sau să scriem pe mesagerie. Toate acestea chiar dacă ne aflăm alături de cei dragi, în căminul familial, sau cu prietenii și colegii, în societate. Nu

putem să stăm mai mult de câteva minute fără a ne verifica telefoanele, iar aceasta, deseori, chiar și când participăm la Dumnezeiasca Liturghie. Evităm aproapele și, făcând aceasta, ne evităm pe noi înșine. Îl evităm pe Însuși Bunul Dumnezeu. Și unde vom ajunge dacă vom continua așa? Vom ajunge biete marionete manipulate de algoritmi perfecționați, într-o societate care idolatrizează tehnologia și care se raportează la Inteligența Artificială ca vechii păgâni la falsele oracole.

Dreptmăritori creștini,

Mulți dintre noi sunt scindați lăuntric, baricadați în grupări antagonice, găsind justificare în propria dreptate pentru a urî și pentru a dori anihilarea celuilalt. Unde mai sunt astăzi făcătorii de pace? Se aud numai îndemnuri pentru mai multă moarte și mai multă distrugere. Forțele dezumanizării caută să-ți desfigureze chipul, scump frate și scumpă soră, și caută să te captureze ideologic, să te golească de dragoste, de credință, de tot harul lui Dumnezeu și să-ți compromită nevinovăția, să-ți controleze viitorul și alegerile, să-ți făurească o libertate iluzorie, să îți ofere ura ca dragoste și o pace care-i de fapt război.

Și atunci ce putem face?

Să luptăm duhovnicește, zi de zi, ceas de ceas și clipă de clipă, așa cum ne îndeamnă Sfântul Apostol Pavel: „Întăriți-vă în Domnul și întru puterea tăriei Lui. Îmbrăcați-vă cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva uneltirilor diavolului. Căci lupta noastră nu este împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătoriilor, împotriva stăpâniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății, care sunt în văzduh”. (Efeseni 6, 10-12)

Așadar, vremea este, scump frate și scumpă soră, să te ridici la luptă pentru a-ți recăpăta demnitatea, libertatea și umanitatea restaurată în Hristos. Vremea este să-ți recapeți glasul conștiinței. Vremea este să fii aproapele semenului tău. Să fii mamă și tată pentru copiii tăi. Să fii frate și soră. Să fii un fiu și o fiică a părinților tăi. Să lupți până la ultima

suflare pentru ca în tine să rămână vii rămășițele umanității: dragostea, credința, nădejdea.

Vremea este să pui telefonul jos, să ieși din caruselul hipnotizant al algoritmilor și să-ți privești în ochi aproapele: tatăl, mama, fiul, fiica, soțul, soția, prietenii și tovarășii de drum sau de muncă. Să le iei mâna în mâinile tale și să le spui că-i iubești, că-i prețuiești. Să le arăți că îi recunoști, că le vezi chipul sădit de Dumnezeu. Să îi îmbrățișezi și să le spui din inimă: *Hristos a înviat!*

Făcând acestea, vom fi acele luminițe, poate slabe și palide, însă vii și arzânde, care nu se vor stinge nici când va veni, iarăși, „ceasul întunericului" peste întreaga lume. Lumini în întuneric ce vor da mărturie că jertfa Mântuitorului Hristos pe Cruce n-a fost în zadar pentru noi.

Așa să fie! Har vouă și pacea să se înmulțească! (II Petru 1, 2)

Al vostru împreună slujitor, părinte, frate și prieten, de tot binele voitor și fierbinte rugător către Domnul,

† Episcopul Macarie

Dată în Reședința Episcopală din Stockholm, Regatul Suediei, la Praznicul Învierii Domnului, în anul mântuirii 2023.

Imagine copertă: Icoana Maicii Domnului „Povățuitoarea copiilor" de pe Catapeteasma Bisericii Parohiale Românești din Uppsala, Regatul Suediei (iconăriță: Mirela Klein-Kirițescu)